

Zašto zadrugarstvo nekad i zašto danas?

ANA DŽOKIĆ + MARC NEELEN / Центар за ново стамбено зadrugarstvo

Lični početak

Iz porodičnog albuma, ispred
Dragačevske zadruge žena, Donji Dubac

Odkuda zadruge?

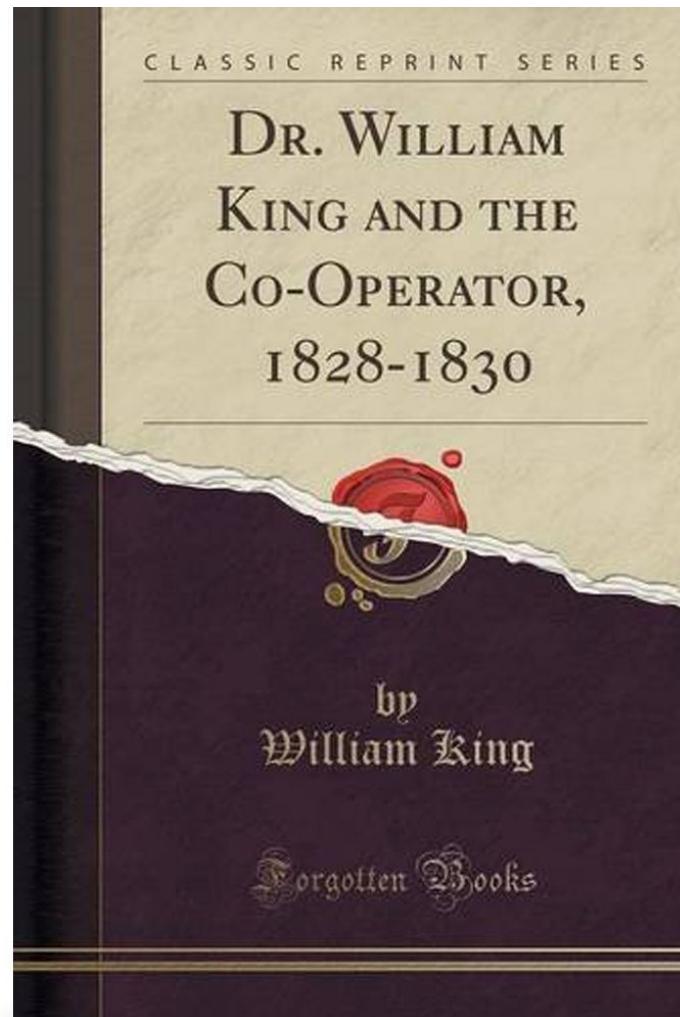
Tkačko društvo Fenvik, 1769

Prva dokumentovana preteča zadruge počela je sa radom 9. novembra 1769. godine, kada je grupa tkača počela kolektivnu kupovinu hrane (i knjiga!) za svoje članove - i nečlanove. Članovi su uživali privilegiju kredita do četiri nedelje. Danas bismo Tkačko društvo fenvik nazvali potrošačkom zadrugom.

Jačanjem industrijalizacije, povećava se pritisak na radničku klasu (u nastajanju). Javlja se svest da radnici moraju da se samorganizuju. Na primer, doktor Vilijam King poziva ljudе da se ne isključuju iz društva, već da formiraju društvo u društvu.

Prvog maja 1828. pokrenuo je mesečni časopis Co-operator koji je bio mešavina zadružne filozofije i praktičnih saveta o vođenju radnje koristeći „zadružne principe“.

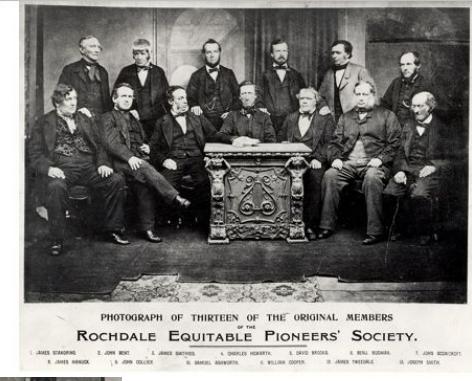

Ročdel model, 1844

U Engleskoj, 1843. godine, nakon neuspelog štrajka, radnici tekstilnih fabrika u Ročdelu odustaju od ideje za sledeći štrajk ili potragu za dobrotvornim donacijama.

Nakon godinu dana štednje, 1844. njih 28 osniva **Rochdale Equitable Pioneers Society** – prodavnicu hrane kao alternativu prodavnici fabrike za koju su radili. Ovo je prva (savremena potrošačka) zadrugu u svetu.

Fotografije: radnja i osnivači 20 godina kasnije

Amsterdam, 1868

Pre oko 150 godina, radnici su hrili u Amsterdam. Imali su užasne uslove života i plaćali visoke cene za životno „mesto“. Rasla je svest da treba da preuzmu stvari u svoje – kolektivne – ruke.

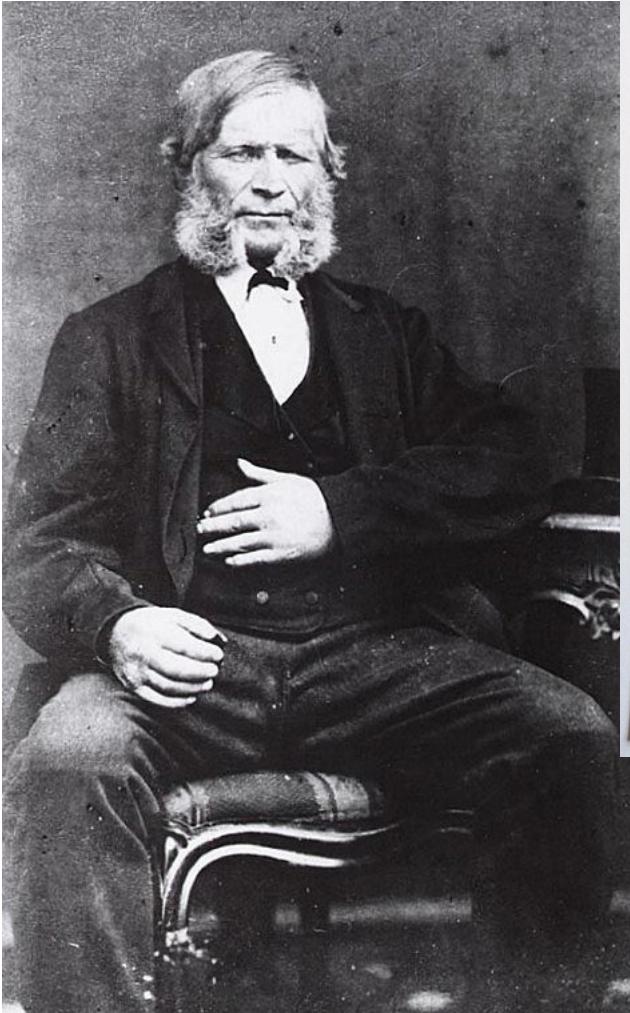
Svoju ideju su lansirali u novoosnovanoj Amsterdam People's Gazette i započeli na značajnom sastanku u kafani.

Klas Ris

“Radnici! Ne samo da će budući domovi biti „naši“, već i sama građevinska firma! Svaki kamen i svaka pločica biće delo zajedničkih snaga samih amsterdamskih radnika!”

Te večeri se prijavilo između 400-500 članova.

staat als een coöperatie ter Uitvoering van arbeiderswoningen wabi plechtigheid
zich tot lidmaatschap van dezen vereniging te stellen dat en wel
zoo dat deze vereniging de volgende voorwaarden op moet voldoen zed
zoo dat menigeen kan worden toegelaten.

Deze vereniging moet een goede naam hebben en moet een goed
bestuur hebben dat de leden goed behandelt en dat de leden goed
verzorgd worden.

REGLEMENT

Van dezen vereniging moet een goed bestuur zijn dat de leden goed
verzorgd worden.

MAATSCHAPPIJ TOT VERKRIJVING VAN EIGEN WONINGEN TE AMSTERDAM.

Om de arbeiders een goed thuis te kunnen geven moet een goed bestuur zijn dat de leden goed
verzorgd worden.

ARTIKEL 1.

De ontwerpers der statuten stellen zich ten doel een maatschappij op te richten tot het bouwen van arbeiders-woningen, welke tegen lage huurprijs aan de leden afgestaan zullen worden, om later als eigendom aan hen over te dragen, op de volgende voorwaarden.

ART. 2.

Wie lid deze vereniging wenst te worden, meldt zich daartoe bij het bestuur der maatschappij aan, waar zij voor diploma's en reglement 25 Cents zullen betalen. Voor het bestuur gevonden is, bij de oprichters der vereniging.

ART. 3.

Elk lid verbindt zich tot een bijdrage van minstens 10 Cents per week; die wekelijks of desverkeerde maandelijk tegen overgave van kwitantie afgehaald zullen worden.

ART. 4.

Voor iedere gestorte 5.— wordt een aandeel uitgegeven, dat bij ophoude van het lidmaatschap tegen 10 p.C. korting ten

x gillieshaar lithographie

“Kuće za 10 para”, 1870-1885

Građevinsko preduzeće je realizovalo 56 radničkih stanova, tzv. Kuće za 10 para. Članovi bi svake nedelje plaćali 10 para svojoj građevinskoj firmi i tako se upisivali na lutriju za kuću. Spremni da sačekaju svoj red, radosni što će bar neki od njih dobiti pravo na pristojan smeštaj!

Začetak stambenih zadruga u Amsterdamu.

Šta je zadruga?

“Zadruge su preduzeća usredsređena na ljudе. One su u vlasništvu, pod kontrolom i vođstvom njihovih članova okupljenih kako bi ostvarili svoje zajedničke ekonomске, društvene i kulturne potrebe.

Vоđene vrednostima, a ne samo profitom, zadruge dele međunarodno dogovorene principe i deluju zajednički kroz saradnju.”

International Cooperative Alliance: www.ica.coop

Zadruge se zasnivaju na vrednostima samopomoći, samoodgovornosti, demokratije, jednakosti, finansijskog učešća i solidarnosti.

7 zadružnih principa (Ročdel):

- 1: Dobrovoljno i otvoreno članstvo**
- 2: Demokratska kontrola članova**
- 3: Ekomska participacija članova**
- 4: Autonomija i nezavisnost**
- 5: Obrazovanje, obuka i informisanje**
- 6: Međuzadružna saradnja**
- 7: Briga za zajednicu**

Početak zadrugarstva u Srbiji

Među prvima u Evropi!

Prva zadruga (Gazdovsky spolok) na teritoriji današnje Srbije osnovana je u Bačkom Petrovcu 1846, kao treća zadruga u svetu. Okupila je Slovake, prvenstveno radi samopomoći udruživanjem novčanih sredstava.

Zanatsko – prerađivačke zadruge. Prva ovakva zadruga, stolarsko – bravarska družina, osnovana u Beogradu 1870. godine, a već sledeće osnovane su i krojačke, opančarske, potkivačke i kolarsko – kovačke zadruge.

Udruživanje zadruga

Prva kreditna zemljoradnička zadruga u Srbiji osnovana je 1894. godine u selu Vranovu, kod Smedereva.

Već naredne, **1895. godine**, osnovana je asocijacija zemljoradničkih zadruga – **Glavni savez srpskih zemljoradničkih zadruga**, a samo tri godine kasnije donet je prvi zakon koji je regulisao ovu, zadružnu oblast – **Zakon o zanatskim i zemljoradničkim zadrugama**. Do 1900. godine, u Srbiji je bilo preko 650 zadruga!

Šta je razlog naglom razvoju zadrugarstva, na kraju 19. veka?

Društveno-ekonomski uslovi, ne samo u Srbiji već širom sveta, posebno u Evropi.

“Sedamdesetih godina XIX veka, u Srbiji osetno slabe porodične zadruge, a sa njima i rigidna patrijarhalnost, kao i esnafski sistem u koji je bilo organizovano zanatstvo. Ubrzan razvoj novčane privrede, (...) Porast poreza i drugih fiskalnih obaveza prema državi, usitnjenošć poseda, primitivna obrada zemlje, ekstenzivno stočarstvo, slabi prinosi i nerodne godine. (...) Pod uticajem učenih Srba u drugoj polovini XIX veka, pre svih Svetozara Markovića, (...) sve do Prvog svetskog rata zadruge su imale uspon i brojčano i po rezultatima rada. (...) u Srbiji je uspešno postojalo i radilo više od 800 zadruga!”

A posle Drugog svetskog rata?

Dragačevska zadruga žena

Prva ženska zadruga u Srbiji, osnovana krajem 1950-ih. Nazivali su je "divljom". Emancipacija i ekonomsko osamostaljivanje seoskih žena kroz ručno tkanje, kod kuće. Na svom vrhuncu zadruga je okupljala 900 žena iz Dragačeva i okoline.

Svijet pita za Dragačevo

DIVNA TKANJA DRAGAČEVSKIH TKALJA NA NAJPOZNATIJIM MEĐUNARODNIM IZLOŽBAMA I SAJMOVIMA

У СЛИЦИ И РЕЧИ »... МИ ОДОСМО НА ДАЛЕКЕ ПУТЕ«

Stambeno zadrugarstvo u SFRJ

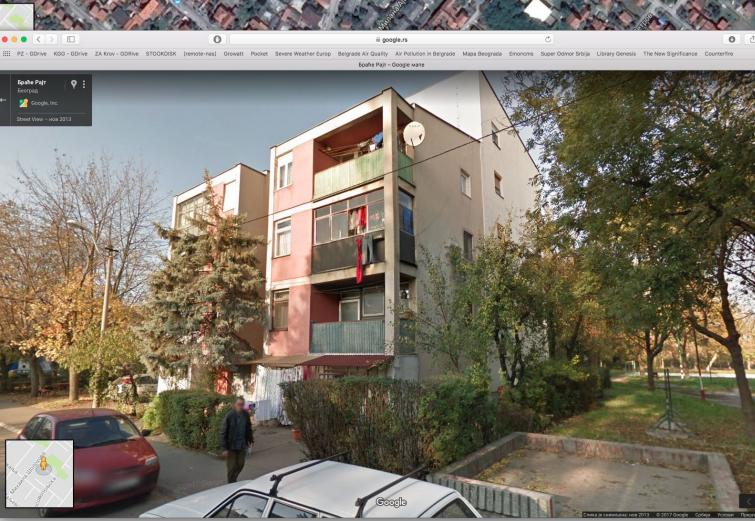
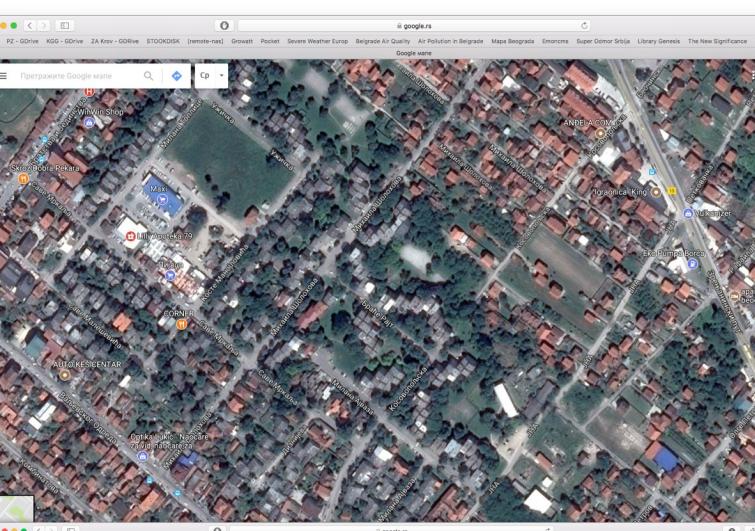
- **1.400 stambene zadruge (početkom 1960-ih)**
- **5.000 - 8.000 stanova godišnje**
- **10.000 porodičnih kuća**
- **uglavnom ljudi ograničenih materijalnih mogućnosti**
- **izgradile oko 8% ukupnog stambenog fonda**
- **dale doprinos borbi protiv divlje gradnje**

Primer: Stambena zadruga Beograd

"1965. godine grupa građana "bez krova nad glavom" i nikakvih izgleda da ga ikada dobiju, dobrovoljno udružuju snage i formiraju stambenu zadrugu, na principu uzajamnosti i solidarnosti, radi izgradnje i sticanja stana u privatnoj svojini ulaganjem ličnih sredstava uz pomoć bančinih kredita."

Primer: Stambena zadruga Beograd

Naselje Boča greda

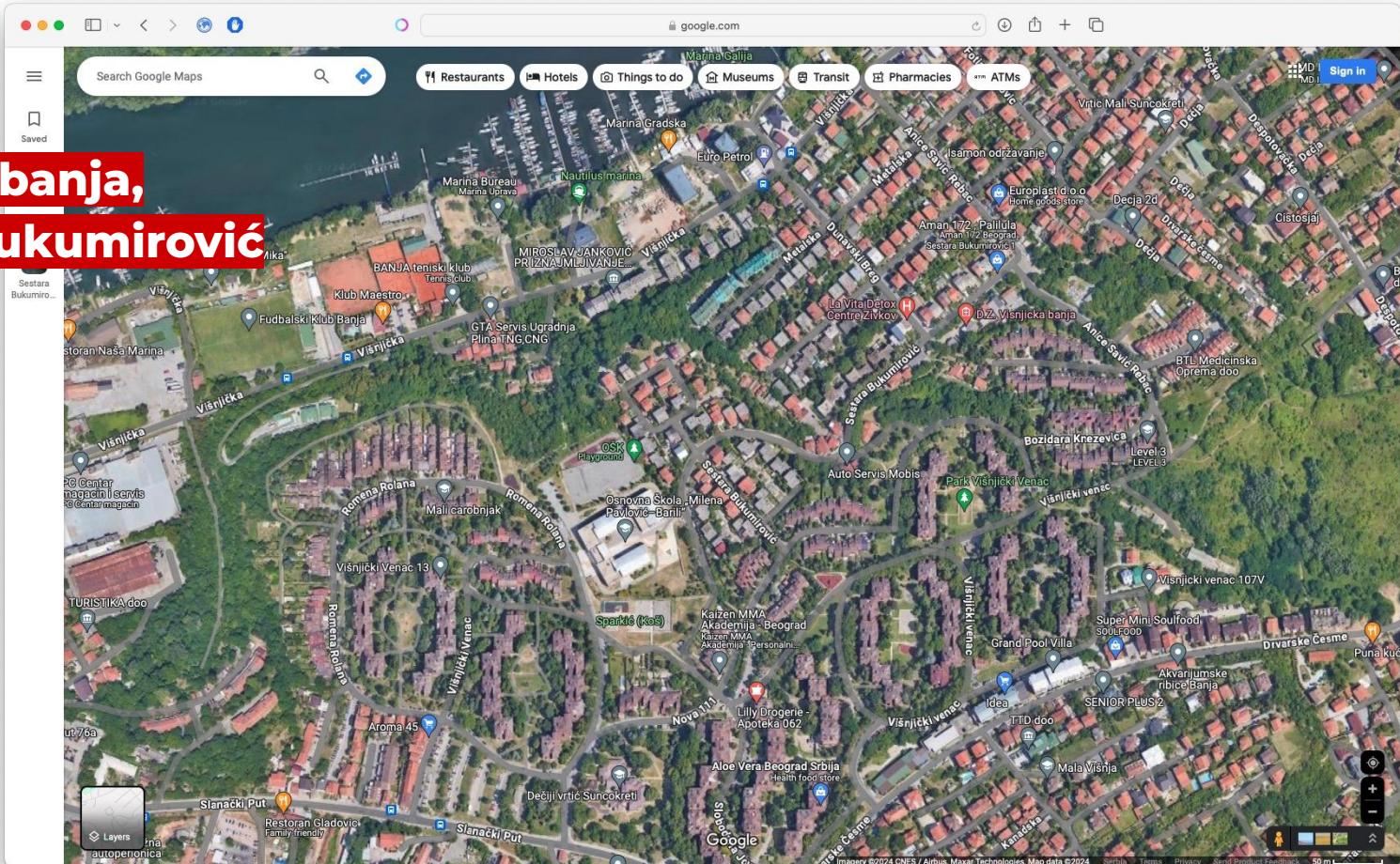
Podsticajni ambijent:

- **dolazak do lokacija neposrednom pogodbom**
- **poreske olakšice (kod kupovine građevinskih materijala i oslobođenje poreza na prenos apsolutnih prava)**
- **dobri dugoročni krediti**

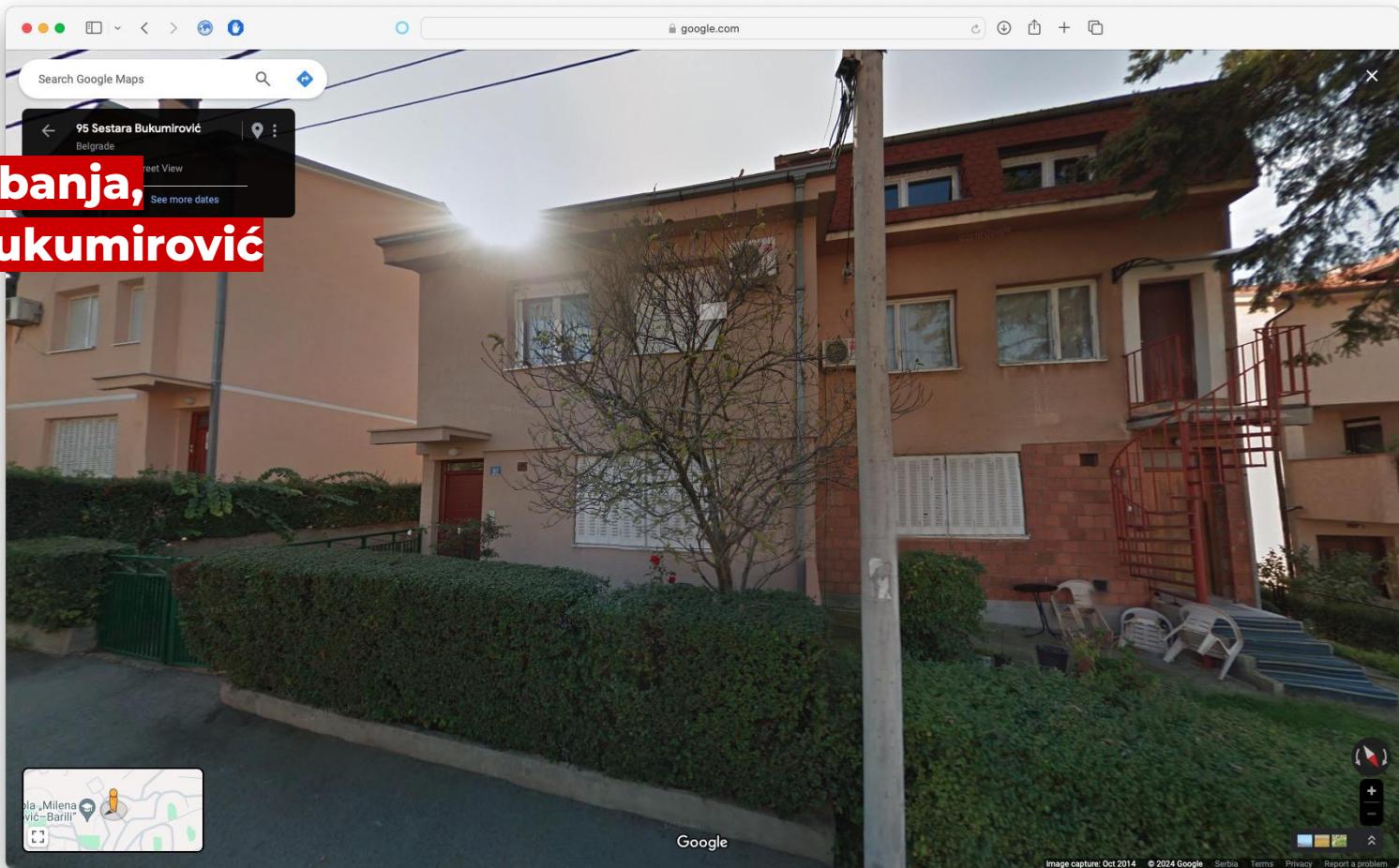
Danica Prodanović – lično iskustvo

**Stambena zadruga Vlasina - naselje Višnjička
banja, porodična dokumentacija 1966-1971**

Višnjička banja, Sestara Bukumirović (7. nova)

Višnjička banja, Sestara Bukumirović (7. nova)

Google

Izveštaj o usvajanju idejnog projekta, 1966

"V L A S I N A"
STAMBENA ZADRUGA
Br. 4
7-XI-1966 godine
E O G R A D

Josobut Pusnica
Georgij

Predmet: Izveštaj o usvajanju
idejnog projekta.

Dana 2-XI-1966 godine Upravni odbor stambene zadruge "Vlasina" iz Beograda, održao je svoju II redovnu sednicu, na kojoj je, pored ostalog, rasmatrao i usvojio idejni projekat izgradnje jednogobnih, dvosobnih i trosobnih stanova u naselju "Višnjik" anđe. Na osnovu prednjeg dat je nalog projektom birovima preduzeća za izradu glavnog projekta-elsborata sa predmetom i predračunom, koji treba da bude gotov najdalje do kraja ove godine.

Po idejnog projektu sastav i veličina pojedinih stanova u prizemlju i na spratu je sledeća:

Vrsta stana	Sastav i veličina stana		
	F r i z e m l j e	S p r a t	
Naziv odeljenja	Površ. u m ²	Naziv odeljenja	Površ. u m ²
1. Jedno-sobni			
Ulez	1,56	Fredsoblje	2,91
Predsoblje	2,91	Soba	24,65
Soba	18,24	Kuhinja	8,97
Kuhinja	8,97	Kupatilo	3,35
Kupatilo	3,35	Ostava	1,40
Ostava	1,40	Plakar u pred. 0,84	
Plakar u predob.	0,84		
	37,27		42,12
2. Dvo-sobni			
Ulez	1,56	Fredsoblje	-
Predsoblje	4,04	Dnevna soba	4,04
Dnevna soba	18,24	Spavaća soba	24,65
Spavaća soba	10,14	Kuhinja	9,99
Kuhinja	9,99	Kupatilo	2,73
Kupatilo	2,73	Plakar u spav.sobi 0,73	
Plakar u spav.sobi 0,73		Plakar u kuhinji 0,85	
Plakar u kuhinji 0,85			
	48,27		52,97

433

512 . / .

433

70

10635
09/10
106325
9561
6694

3. Tro-sobni	Trem	2,82	Soba	14,88
	Predsoblje	3,37	Soba	11,58
	Dnevna soba	14,88	Kupatilo	3,12
	WC pilčilo	1,36	Podest	2,64
	Kuhinja	10,36	Lodja 75%	3,09
	Ostava	1,30		-
	Swaga :	34,09		
				35,31

Ukupno trosoban stan /prizemlje i sprat/ 69,40 m²

Prema tome, jednosobni i dvosobni stanovi nalaze se, kao celina, u prizemlju ili na spratu a trosobni stanovi delimično u prizemlju (prostorija za dnevni boravak) a delimično na spratu (spavaće sobe sa kupatilom).

Si vi stanovi bez podruma.

Konstruktivni zidovi svih vrsta stanova, odnosno njihova izrada predviđaju se jedinim od giter blokova. Prozori će biti dvostruki sa uzancem mitrijom. Krovići dvodvodni s salonom. Kod trosobnih stanova umesto punе ploče predviđeni su Avramenko nogadi.

Idejni projekt osnove prizemlja i sprata za pojedinu vrstu stanova, sa komisiskim zapisnikom u kome je sadržano urbanističko rešenje i konstruktivna obrada, dostavljen je u po jednom primerku svim upravama organizacionih jedinica, te iste možete zatražiti od uprave građne u uvid, radi detaljnijeg upoznavanja.

Ujedno Vas izveštavamo, shodno odluci skupštine zadruge, da je rok za dostavljanje primedbi i predloga na Statut zadruge 25-XI-1966 godine. Ukoliko do ovog roka nedostavite eventualne primedbe i predlog, smatraće se da ih nemate. Ovo s razloga što je zadružni savet zadužen od skupštine, da na osnovu prispevkih primedbi i predloga da definitično redakciju Statuta i isti dostavi nadležnoj skupštini opštine na saglasnost, najdalje do kraja ovog meseca, kako je to predviđeno postojećim važećim propisima.

U poslednje vreme dolazi do sve češćeg premeštaja pojedinih članova zadruge sa jedne na drugu organizacionu jedinicu, a isti o tome neobavještavaju upravu zadruge, te ista nije u stanju da ih blagovremeno izveštavi i upoznaje sa odlukama organa upravljanja zadruge i lijevitom i nadom iste, to su svi članovi zadruge dužni da o svakoj promeni mesta boravka rade blagovremeno obaveste upravu zadruge i to mogućstvu pismeno na adresu: "Vlasina" stambena zadruga-Beograd, Uskokčka 8.

Dostavljeno:
-Svim članovima zadruge
-Arhivi zadruge

Za stambenu zadrugu
V.D.Upravnika
Milivojević
Antanasićević Stanisa

Izveštaj o radu zadruge, 1967

I Z V E Š T A J
o radu stambene zadruge "Vlasina" iz Beograda u vremenu od 1.I.
do 1.Ä.1967 godine.

Zadruga je počela sa radom 1.I.1967 godine na poslovi-
me izgradnje naselja u Višnjikoj Banji, zvanično s nazvanim još
početkom 1966 godine sa radom oko iznalaženja lokacija, prikuplja-
nje članstva i drugog u vezi pripremnih radova.

Posle dobijanja lokacije i prijave dovoljnog broja čla-
nova, odr ans je krajem 1966 godine skupština zadruge, koja je iz-
brala organe upravljanja i formirala upravu zadruge.

Odmah po formiranju uprave zadruge je počela sa radom
oko uplate ličnog učešća od strane zadrugara. Kako pojedini zadru-
gori nisu bili u stanju da uplate određen iznos naime ličnog uče-
šća u određenom roku, to je zadruga st. se glediste da se istim
onosući uplate u dve ili više reči. Međutim, ovakav način uplate
ima negativan uticaj na blagovremeno obavljanje potrebnih pos-
lova u vezi sa određenjem dela kredita od strane nadležne banke.
ime pre Što je određenjem dela kredita bilo uslovljeno uplatu ličnog
učešća.

Pored prednjeg, izvestan broj zadrugara odustao je od
uplate odnosno izvršenje stana u vremenu kada su poslovni za dobijanje
nje kredita već bili pri kraju, te je zadruga bila primanjena da
ove slučajeve ponovo iznosi na sednici Upravnog odbora G.P."Hidro-
tehnike", kako bi ista dodelila kredit drugim licima. Ova pojava,
odustajanje od izgradnje stana, prisutna je još uvek, te veoma mno-
go remeti i otežava normalan rad zadruge oko dobijanja dela kredi-
ta od banke. Iz navedenih razloga zadruga još uvek nije u stanju da
treći i dobije kredit od banke za pojedine stanove.

Izgradnju naselja kredituje Beogradска učimena banka.
U ravis zadruge je blagovremeno sa istom određena niz sastanka, na
kojima su utvrđeni uslovi dobijanja kredita, kao i poslovi koje u
vazi se tim treba zajednički ili pojedinačno obaviti. Velika pomoć
u ovom pogledu pružena je za razu od strane G.P."Hidrotehnike" a
naročito finansijskog direktora iste, koji je više puta prisustvo-
vao sastancima sa predstavnicima banke, i u mnogom doprineo previ-
nom u blagovremenu rešavanju pojedinih problema sa bankom, naroči-
to u pogledu dobijanja kredita i utvrđivanja ostalih uslova.

Još u početku razgovora banks nam je stavila da znaju
da kredit može obitri najviše na 18 godina, uz određenu kamatu
stopu, s tim što su zadrugari dužni da odmah uplate na žiro račun
banke učešće u visini od najmanje 50% od vrednosti stana. Kako
je rok vršenja dela bančinog kredita od 18 godina bio u odnosu na
zadrugare veoma nepovoljan, jer gospodarski povećava visinu otplate
mesecno amanite, to smo energično tražili da kredit bude odobren
na 25 godina. U tom smislu i uspešno, jer je skoro 80% zadrugara dobilo
bankin delo kredita na 25 godina. Ostalim 20% odobren je kredit sa
rokom vršenja od 10, 15 i 18 godina. Sa rokom otplate od 10 godina
kredit je odobren trojici članova zadruge, obzirom da im je proseč-
zače veoma visok, u odnosu na ostale.

./.

- 2 -

Deo kredita koji su zadrugari dobili od G.P."Hidro-
tehnike" i njihovo lično učešće, zadruga je uplisti blagovremeno na
žiro račun banke, tako da se zadrugari, u odnosu na banku, pojve-
ljuju kao investitori a zadruga kao izvodjač.

Isplatu izvedenih radova u ime zadrugara a korist
zadruge vršiće banka, s tim što će zadruge taj isti srađivat se svog
žiro računa upladivati u korist Hidrotehnike, koja izvodi radove
za račun zadruge. Ovakav način isplate radova nepovoljan je za
zadrugu s razloga što povećava manipulativne troškove zadruge, te
upravi zadruge ostaje i dalje zadešta da sa bankom, po mogućству
nadjie način neposredno isplati radove u korist Hidrotehnike. Ispla-
tice izvedenih radova od strane banke vršiće se, ne po osnovi situ-
acije, već po osnovi ispostavljenog računa od strane zadruge i to
u tri rete:

50% do 10.X.1967 god.

40% do 1.II.1968 god.

10% od vrednosti stana u roku od 10 dana od dana tehni-
čkog prijema stana.

U tom smislu sažinjeni su i ugovor između zadru-
ge i zadrugara i zadruge i G.P."Hidrotehnike" o izvođenju i isplati
izvedenih radova.

Pored toga, uspeli smo da izdejstvujemo i saglasnost
o tome da zadrugari budu oslobođeni predsjednik menica baci, obzirom
da se kao general - jemac za sve zadrugare pojavljuje zadruga ali
samо do momenta useljenja - edunost ukrnjebe prava svojine.

Zadruga je takođe dobila ovlašćenje da na način ko-
ji sama odredi izvrši ugovarenje kredita sa zadrugarima za račun
i u ime banke, tako da je otpala potreba da zadrugari lično dolaze
u Beograd radi potpisivanja ugovora o kreditu, jer je zadruga preko svog
službenika izvršila ugovaranje na licu mesta tj. organizacione jedi-
nине gde se nalaze zadrugari. Na taj način izbegnuti su putni
troškovi zadrugara od organizacionih jedinica do Beograda i natrag,
radi potpisivanja ugovora a takođe i troškovi kupovine menica i
putni troškovi članata, podrazumevajući ovde i u dnevnicu.

Međutim, prilikom podnošenja molbi baci za dodelu
kredita, ispostavilo se da je skoro 80% zadrugara bilo kreditno
neposobno, te je zadruga i ovaj posao morala da dupliše taj. da po-
novo treći i prosek primanja za svakog takvog člana zad-
ruse, tako da se palično izgubilo u vremenu.

Još uvek kreditne nesposobni su Sirmić Nasko, koji
se nalazi na lečenju u sanatoriju u Sardulici i Šokić Pandore
članica gradije "Gračanaka".

Sa uplatom dela kredita odobrenog članovima zadruge
od strane G.P."Hidrotehnike", nije bilo nikakvih problema. Međutim,
ovaj kredit je bio odobren zadrugarima na 30 godina uz kamatu stopu
od 2% godišnje. Kako je ova stopa bila dosta visoka za prosečnog
zadrugara, traženo je od Hidrotehnike da se kamata stopa smanji na
1% i u tome se uspešlo, zahvaljujući razumevanju odgovornih rukovo-
dioca i organa upravljanja preduzeća.

./.

Konačni obračun izgradnje stana, 1971

ПРИЗНАНИЦА

Н. дни 652, 50 =

СЛОВИМА ~~ЧИСЛОМ~~ ~~ПРОДУКЦИЈА~~
Годишњије 10/100

Уплатно је РУЖИЋА, ЈОВОВИЋ
АЛЕКСЕ ЧЕНАДОВИЋА, 16. бр.

у корист **608-1-310-1**

Назив рачуна **СТАВЉАЧА ЗНОГИЈА**
"ВИШЊИЦА" БЛД
У **25.7.1967**

Издавао **Д. АЛЕКСЕ**
Надлежна тавка и дни **1971. в.**

Соб. 1 — Изв. Сак
Одјета рачунац

Потпис службеника **М. Ј. Ј. В.**

комерцијални 1360

Бројнији
Јован Јовановић
— Јован Јовановић —
реп. др. 319/10 — за манифестији — износ је 90.20
Н. дни

Борис Јовановић
26. XII. 68 Т. Јовановић

Бројнији
Т. Јовановић

"VLASINA"
СТ. АБЕНД. ЗАДРУГА
Број: _____
28-VII 1971. год.
БЕОГРАД

Јовановић Ружића

PREDMET: Konačen obračun вредности
изградње стана.

На основу коначног обрачуна цне коштана изградње
стамбеног насеља "Višnjica", који Вам се доставља у прилогу,
цена коштана изградње Vašeg stana je sledeća:

- Veličina stana u m² **68,58**
- Цена по m² **1269,43**
- Vrednost stana bez naknadnih radova **893 157** din.
- Naknadi radovi din: **666,15** din.
892,92
- UKUPNO DINARA: **7992,92** din.

Od toga:

- Наплаćено динара **7947,50**
- Ostaje za наплату дин. **16442**

Razliku od дин. **16440** uplatите у корист
Жиро рачуна ове задруге бр. **960.200-310-1** у року
од 15. дена, од дана пријема рачуна.

РАЧУНОВОДЈА,
Милан Ђелић /

УПРАВНИК ЗАДРУГЕ,
Станислав Антоновић /

Odmak od zadružnog organizovanja

Preklapanje agendi zadruga i javnih institucija

Od 1950-ih, modernistička agenda socijalističke i države blagostanja (welfare state) u velikoj meri počinje da se preklapa sa težnjama i borbom zadruge.

Deo hitnosti zadružnog organizovanja gubi na snazi – zašto raditi sav težak posao koji sada društvo treba da preuzme?

Izgradnja Novog Beograda

Pojedinac kao glavni ekonomski akter

Od 1980-ih pa nadalje, sa usponom neoliberalizma i individualizma, zadružna poslovna praksa je potisnuta u drugi plan.

1990-te u Srbiji – doba „restrukturiranja“, „tranzicije“ itd.

Privatizacija društvenih stanova
“preko noći”, prestanak
organizovane stambene
izgradnje, nestanak stambenog
fonda, bum divlje gradnje.

2000-te u Srbiji – doba „restrukturiranja“, „tranzicije“ itd.

**Ulazak stranih banaka, pod čijim
pritiskom zakonsko ukidanje
štedno-kreditnih zadruga.**

**Početak (ozbiljnijeg) kreditnog
zaduživanja građana za kupovinu
stana.**

**2004. stambene zadruge gube
mogućnost podrške.**

aod.rs

PZ - GDrive KGG - GDrive ZA Krov - GDrive STOOKDISK [remote-nas] Growatt Pocket Severe Weather Europ Belgrade Air Quality Air Pollution in Belgrade

kraj štedno kreditne zadruge srbija - Google pretraživanje

Ostale finansijske organizacije

Železnički Štedno kreditna zadruga "1891" a.d, Beograd, u likvidaciji
Adresa: Gavrila Principa 60
Tel: 381 11 6887-755
Poverenik Agencije: Pero Radović

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu od 04.01.2007. godine otvoren je postupak likvidacije nad štedno kreditnom zadrugom.
Nakon obrade svih 30.000 prijavljenih potraživanja i održanih ispitnih ročista, i procene iznosa neophodnog za isplatu utvrđenih potraživanja, kao i ostalih troškova postupka, uz rezervaciju sredstava, utvrđena je ukupna obaveza u iznosu od oko 315 miliona dinara.
Imajući u vidu raspolaživa sredstva zadruge, kao i da postoji više hiljada utvrđenih potraživanja, dana 09.07.2008. godine podnet je predlog za delimičnu deobu likvidacione mase. Dana 12.12.2008. podnet je predlog za glavnu deobu likvidacione mase. Do kraja 2009. godine isplaćeno je preko 280 miliona dinara po predlogu za delimičnu i glavnu deobu likvidacione mase.
Ukupna likvidaciona masa iznosi preko 300 miliona dinara. S obzirom na ostatak obaveza po osnovu neisplaćenih utvrđenih potraživanja, rezervacija za sporove i troškove postupka, po izmirenju istih projektnovi višak likvidacione mase iznosi bi oko 140 miliona dinara. Prepreka za okončanje likvidacionog postupka nad zadrgom predstavlja i nerešen svojinski status imovine zadruge.

[nazad](#)

Štedno-kreditna zadruga samostalnih privrednika Srbije a.d. Beograd, u stečaju
Adresa: Jurija Gagarina 153a
Tel: 381 11 227-11-82
Poverenik Agencije: Novica Krstić

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu od 04.01.2007. godine otvoren je postupak likvidacije nad štedno kreditnom zadrugom. Nakon izvršenog popisa imovine i sastavljanja početnog likvidacionog bilansa stanje aktive od oko 70 miliona dinara, dok su obaveze zadruge iznose preko 310.10.2007. godine iznosio je preko 92 miliona dinara imovine i 117 miliona dinara obaveza. Imajući u vidu da ni posle naplate potraživanja od dužnika zadružna ne namire poverilaca ciju su potraživanja utvrđena, predloženo je pokretanje likvidacionog postupka. Rešenje Trgovinskog suda u Beogradu od 28.11.2007. godine doneto je Rešenje Trgovinskog suda u Beogradu o pokretanju likvidacionog postupka nad zadružnom. Sredstva zadruge na dan 26.01.2009. godine iznose preko 100 miliona dinara, dok su obaveze zadruge od 100 miliona dinara. U celosti su isplaćeni poverilaci II i III isplatnog reda, a u toku su raspodeljivani poverilaci I. Ukoliko dođe do uspešnog unovčenja preostale imovine, raspodela će se raspodeliti među poverilac I i II reda. Ukoliko dođe do neuspešnog unovčenja preostale imovine, raspodela će se raspodeliti među poverilac I, II i III reda. Poverenik Agencije: Novica Krstić

[nazad](#)

Štedno-kreditna organizacija "Denarius" a.d. Beograd, u stečaju
Adresa: III Bulevar br.25/b
Tel: 381 11 311-41-33
Poverenik Agencije: Dragica Čorović

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu od 08.01.2007. godine, otvoren je postupak likvidacije zadruge. Nakon sađenjavanja početnog likvidacionog bilansa konstatovano je da su obaveze likvidacionog dužnika veće od realne vrednosti imovine, čime su se stekli uslovi za pokretanje stečajnog postupka. Trgovinski sud u Beogradu je 26.10.2007. godine doneo Rešenje o postupku stečaja nad dužnikom. Imovina stečajnog dužnika je procenjena na oko 77 miliona dinara. Potraživanja prema dužnicima iznose oko 73 miliona. Većina potraživanja odnosi se na preduzeća u okviru EI Niš. Imajući u vidu da je u toku restrukturiranje pomenutih preduzeća, naplata ovih potraživanja trenutno nije moguća.
Obzirom da trenutna novčana sredstva zadruge iznose oko 3 miliona dinara, procenat namirenja poverilaca će zavisiti od unovčenja imovine zadruge i naplate potraživanja od dužnika.

[nazad](#)

Štedno-kreditna organizacija "AIK VRANJE" a.d. Vranje, u likvidaciji
Adresa: Vranje, Stefana Prvočepančanog 111
Tel: 381 11 220-554-201-47-402-047

OK, tu je krenulo nizbrrrrrdo...

A gde se danas nalazimo?!

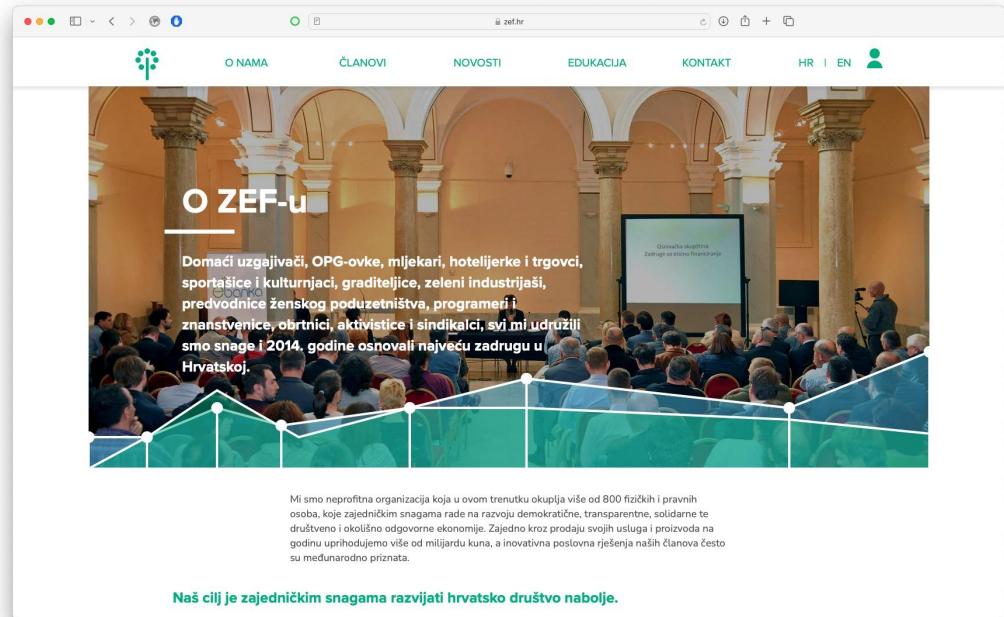
Lični drajv, članovi 5 zadruga:

- ZEF (HR)
- Pametnija zgrada (RS)
- Elektropionir (RS)
- MOBA (CSEE)
- Blijstroom (NL)

Zadruga za etično financiranje / razvoj demokratične, solidarne i društveno i okolišno odgovorne ekonomije (Zagreb, 2014)

Okuplja zadrugare (fizičke i pravne osobe) radi stvaranje finansijske institucije i etičke banke.

/ ZEF.hr

The screenshot shows the ZEF website's main page. At the top, there is a navigation bar with links for "O NAMA", "ČLANOVI", "NOVOSTI", "EDUKACIJA", "KONTAKT", and language switches for "HR" and "EN". Below the navigation is a large photograph of a conference hall filled with people. In the center of the hall, a presentation screen displays the text "O ZEF-u" and "Domaći uzgajivači, OPG-ovke, mljekari, hoteljerke i trgovci, sportašice i kulturnjaci, graditeljice, zeleni industrijaši, predvodnice ženskog poduzetništva, programeri i znanstvenice, obrtnici, aktivistice i sindikalci, svi mi udržili smo snage i 2014. godine osnovali najveću zadrugu u Hrvatskoj.". A green decorative graphic with a grid pattern is overlaid at the bottom of the photo. Below the photo, a text block reads: "Mi smo neprofitna organizacija koja u ovom trenutku okuplja više od 800 fizičkih i pravnih osoba, koje zajedničkim snagama rade na razvoju demokratične, transparentne, solidarne te društveno i okolišno odgovorne ekonomije. Zajedno kroz prodaju svojih usluga i proizvoda na godinu uprihodujemo više od milijard kuna, a inovativna poslovna rješenja naših članova često su međunarodno priznata." At the bottom, a teal-colored text box contains the sentence "Naš cilj je zajedničkim snagama razvijati hrvatsko društvo nabolje."

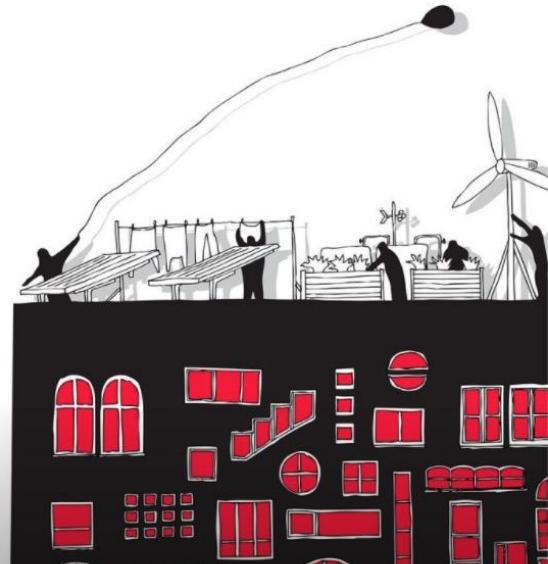
Pametnija zgrada / razvoj stambenog zadružarstva u Srbiji (Beograd, 2019)

**Okuplja zadrugare u cilju
pokretanja novog talasa
stambenih zadružnih u Srbiji i
realizacije prvih pokaznih
primera stambenih
zadružnih projekata.**

Početna Vesti Alati i resursi O nama Kontakt

/ pametnijazgrada.rs

MOBA / regionalna
zadruga stambenih
zadruga (Pula, 2020)

Okuplja stambene zadruge
iz Srbije, Hrvatske, Slovenije,
Mađarske i Češke, kako bi
zajednički uspostavile proboj
uz podršku P2P i kolektivnog
obrtnog fonda.

/ MOBA.coop

Elektropionir / obnovljiva energija građana (Beograd, 2019)

Okuplja zadruge kako bi podstakli promene u energetskom miksu Srbije i proizveli „čistu” (solarnu) električnu energiju koju proizvode i kontrolišu građani.

/ elektropionir.rs

početna

zadružne elektrane ▾

kurs solartehnika

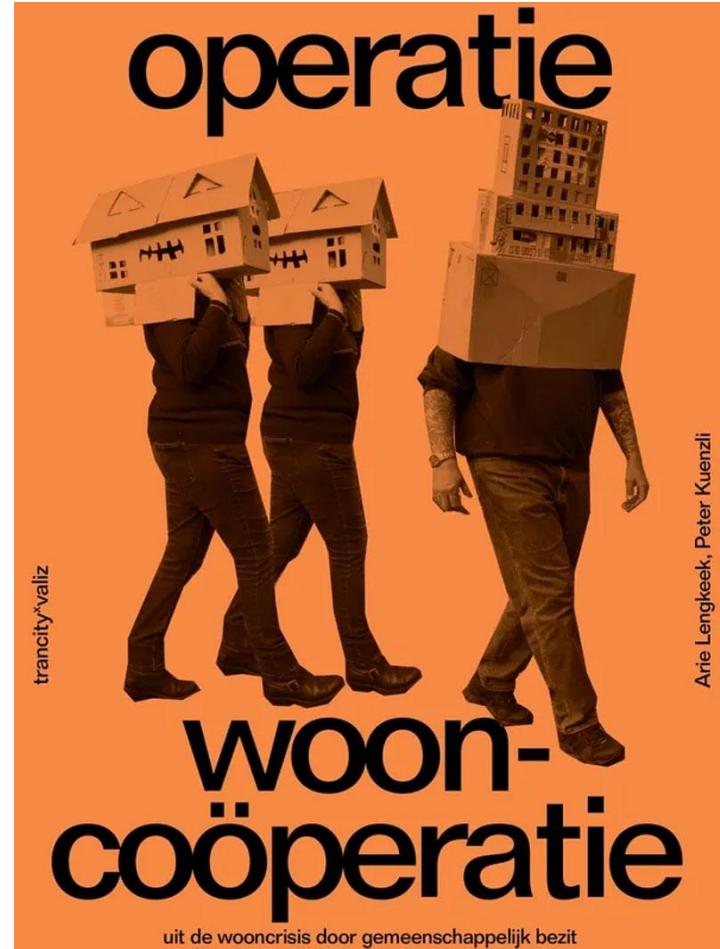

Šta zadrugarstvo čini značajnim danas?

And why do we invest ourselves?

Zašto novo (!) stambeno zadružarstvo?

**Knjiga: Operacija stambena
kooperacija - Izlaz iz
stambene krize kroz
zajedničko vlasništvo / 2022**

<https://valiz.nl/publicaties/operatie-wooncooperatie>

Video: Zadružno stanovanje - Zašto stambene zadruge / 2023

Zadružno stanovanje - Zašto stambene zadruge

Zadružno stanovanje

3 subscribers

Subscribe

9

0

Share

Clip

Save

...

<https://otvorena-arhitektura.hr/2023/06/30/objavljujemo-edukativnu-animaciju-zadruzno-stanovanje-zasto-stambene-zadruge/>